

MÅNADSBREV

PROJEKTET ”LYSSNA PÅ MIG!”

Första månadsbrevet

Hej! Du håller nu i din hand det allra första månadsbrevet från Projektet ”Lyssna på mig!”. Brevet berättar om varför projektet finns, vad vi gör, hur vi arbetar och vad som är på gång just nu.

I kommande månadsbrev kommer vi främst berätta om vad som hänt den senaste tiden och vad som är på gång. Om du som läsare har önskemål på vad just *du* vill läsa mer om, kontakta oss!

Det här gör projektet ”Lyssna på mig!”

Projektet ”Lyssna på mig!” tar avstamp i Barnkonventionens artikel 12 om barn och ungas rätt till inflytande och att bli lyssnade på. Vår vision är att barn och unga som kommer till Sverige kommer till tals i frågor som berör dem, att strukturer för mottagande och integrering förbättras och att nyanlända barn och unga har möjlighet att larma vid missförhållanden.

Rent konkret innehåller projektet följande delar:

- **Rädda Barnens Stödlinje på flera språk** erbjuder barn, unga och föräldrar samtalsstöd och information på arabiska, dari, pashto, somaliska, tigrinja, svenska och engelska.
- **Påverkansråden** är grupper av ungdomar som har gemensamt att de flytt till Sverige och att de vill bli lyssnade på av beslutsfattare. Råden träffas regelbundet för att utbyta idéer, lära sig mer om påverkansarbete samt skriva, filma och på andra sätt föra fram sina åsikter.
- Samverkan med och kapacitetsutveckling av **Ensamkommandes Förbund**. Projektet vill därigenom stärka barn och unga som flytt till att göra sina röster hörda och att också bidra till verksamheten i projektet.

Varje år kommer en rapport att skrivas och hearings att hållas för att politiker, andra beslutsfattare och en intresserad allmänhet ska få del av de kunskaper som projektet når, samt för att ge nyanlända barn och unga möjlighet att lyfta frågor som är relevanta för dem. En referensgrupp av beslutsfattare och tjänstemän som arbetar med frågor kring barn och unga som flytt finns knuten till projektet.

Projektet i sin nuvarande form startade den 1 december 2016 och finansieras av Arvsfonden. Stödlinjen är dock äldre än så – den startade vi på Rädda Barnen hösten 2015 när över 70 000 barn sökte asyl i Sverige. Vi såg att det fanns ett stort behov bland barn att få samtalsstöd på sitt modersmål.

Vilka vi är som arbetar i projektet

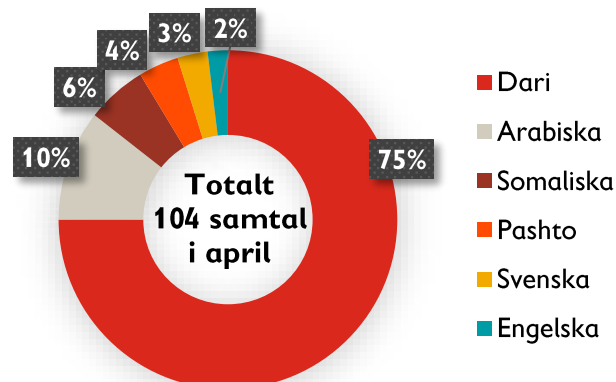
I projektet finns idag åtta samtalsstödjare med stor erfarenhet och kunskap i att bemöta barn. Tillsammans ser de till att Stödlinjen kan hålla öppet alla dagar i veckan. Om något samtal till Stödlinjen väcker oro för att ett barn far illa, finns också en ”case manager” som kan upprätta en orosanmälan till Socialtjänsten och på andra sätt följa upp att den som far illa får rätt stöd.

Två av oss som arbetar i projektet kommer från Ensamkommandes Förbund och arbetar med påverkansrådet och med kapacitetsutveckling av förbundet. Därtill har vi en kommunikatör som arbetar med att informera om projektet, samt stödjer arbetet med att lyfta fram barns och ungas röster. Vi har även en verksamhetsledare för Stödlinjen och en samordnare för hela projektet.

Samtal till Stödlinjen på flera språk

Sedan projektstarten 1 december 2016 fram tills nu (3 maj 2017) har Stödlinjen fått sammanlagt 570 samtal. Under april i år kom 104 samtal, varav 18 kom från tjejer och resterande 86 från killar.

Fördelat över språken ringde 78 personer på dari, 11 på arabiska, 6 på somaliska, 4 på pashto, 3 på svenska, 2 på engelska och inga samtal på tigrinja*.

* Tigrinja och somaliska är nya språk för Stödlinjen. I mars ringde 3 personer på tigrinja. Vi arbetar aktivt för att få fler samtal.

Exempel på samtal

Nedan ger vi som svarar i telefonen några exempel på samtal vi fått på de olika språken:

Exempel på samtal på dari:

En ung kille ringer och är mycket uppriven. Han kom ensam till Sverige, har tappat kontakten med sin familj och vill förtvivlat få kontakt med dem igen. Han är också orolig för sina framtidsutsikter i Sverige, som för stunden ser mycket ovissa ut. Han säger att han upplever att en tung börda vilar på hans axlar, och att han inte har någon att prata med. På frågan om varför han inte sökt sig till en psykolog eller liknande svarar han att "jag är ju inte mentalsjuk, varför ska jag besöka en psykolog?!". I många afghanska kulturer är det inte riktigt socialt accepterat att träffa en psykolog. Jag försöker lugna honom, vilket inte är lätt, men efter att vi pratat i en halvtimme är han villig att ta emot råd från mig. Jag upplyser honom om att Röda Korset har en verksamhet som söker efter förlorade familjemedlemmar som spritts över flera länder när de flytt. Vi talar också om hur viktigt det är att söka professionell hjälp när man mår psykiskt dåligt, och efter ett långt samtal känner han sig redo att ge det ett försök.

Exempel på samtal på arabiska:

En mamma ringer om sina barn som är 14, 11, respektive 8 år gamla. Hon beskriver först att hennes dotter som är 14 år inte trivs i skolan, inte vill prata med de andra eleverna, utan vill åka tillbaka till hemlandet. Jag frågar mamman hur familjen har det hemma. Hon svarar att hennes man är jättstressad och att alla i familjen mår dålig på grund av att de varit tvungna att flytta så många gånger – flera gången här i Sverige och innan dess under flykten till Sverige. Sönerna, 11 och 8 år har börjat kissa i sängen. Självt har hon mardrömmar, vaknar flera gånger om natten och kan inte somna om. Hon är så orolig och vet inte hur hon ska lösa den situation hon och familjen har hamnat i. Jag frågar henne om hon har pratat med kuratorn i skolan om hur dottern mår. Hon svarar att hon inte vågar, av rädsla för att Socialtjänsten ska få reda på att hon är en dålig mamma och ta hennes barn ifrån henne.

Jag lugnar henne, förklarar vad Socialtjänsten är och varför de finns. Jag ger också tips på hur hon kan prata med sin dotter, skapa en öppen dialog. Vidare råder jag henne att boka tid hos Vårdcentralen för att få hjälp för hennes söner. Slutligen erbjuder jag mig att ta reda på om det finns sociala aktiviteter som passar hennes dotter nära där de bor, samt aktiviteter som kan passa både mamma och dotter för att stärka deras band till varandra. Vi kommer överens om att höras igen.

Exempel på samtal på somaliska:

En 17-årig tjej ringer in. Hon bor på ett asylboende och berättar att hon varit i Sverige i 1,5 år. Det var länge sen hon hörde något från Migrationsverket, och hon tänker mycket på hur det ska gå med hennes asylärende. Hon undrar hur hon ska kunna bevisa sin identitet när Migrationsverket inte godtar somaliska pass och andra handlingar. Hon har också frågor om hur det fungerar med medicinska åldersbedömningar.

Exempel på samtal på tigrinja:

En flicka ringer om hennes familjs boendesituation. Familjen har bott tillfälligt på olika hotell arrangerat av Socialtjänsten, men har vid samtalstillfället blivit utkastade från det senaste boendet. Flickan berättar även att hennes yngre syskon inte har ordentliga kläder och att de inte har fått någon hjälp med kläder av Socialtjänsten. Efter samtalet gör vår case manager en orosanmälan, och vi får senare reda på att familjen beviljats bistånd av Socialtjänsten.

**Stödlinjen är öppen alla dagar kl 15-18.
Numret är 0200 – 77 88 20. Samtalet är gratis
och syns inte på telefonräkningen. Den som
ringer får vara anonym.**

Insatser för att kunna bemöta psykisk ohälsa bland unga asylsökande

På grund av att Stödlinjen fått fler svåra samtal den senaste tiden från personer som mår mycket dåligt, har flera utbildningsinsatser gjorts. Vi samtalsstödjare har exempelvis fått en utbildningsdag av föreningen Mind, som ansvarar för Självordslinjen i Sverige.

Vi deltog också på SKL:s temadag om suicidprevention hos nyanlända 30/4. Därtill har två av oss samtalsstödjare samt vår verksamhetsledare nyligen gått Beteendeterapeutiska Föreningens heldagsutbildning i interkulturell medvetenhet.

Nyanlända barns röster höjdes på Barnrättsdagarna 25-26 april i Örebro

Barnrättsdagarna är en årlig mötesplats med syfte att förverkliga barnkonventionen. De anordnas av Barnombudsmannen och Stiftelsen Allmänna Barnhuset. I år deltog hela 1200 deltagare.

Rädda Barnen höll sammanlagt fem seminarier, samt ansvarade för en välbesökt monter. Projektet "Lyssna på mig!" presenterade seminariet *Nyanlända barns röster – hur säkerställer samhället att nyanlända barn har möjlighet att komma till tals?* med fokus på vilka frågor som barn och unga ringt till Stödlinjen om.

Första påverkansrådet är igång

Påverkansrådet i Stockholm är igång sedan början på april och består av 10 motiverade ungdomar som träffas varannan måndag. Under påsklovet tittade rådet på film om Nelson Mandelas kamp för inspiration till engagemang och att hålla samman för förändring. När påverkansrådet fick lära sig om Barnkonventionen och ta ställning till hur väl de tycker att Sverige lever upp till olika delar av konventionen framkom det att ungdomarna upplever en hel del brister, framförallt när de jämför hur deras rättigheter respekteras i jämförelse med svenska barn och ungas rättigheter.

Ytterligare ett påverkansråd kommer att startas inom projektet nästa år, denna gång i Umeå.

Påverkansrådets röst hörs i flera forum, bland annat i Almedalen i sommar

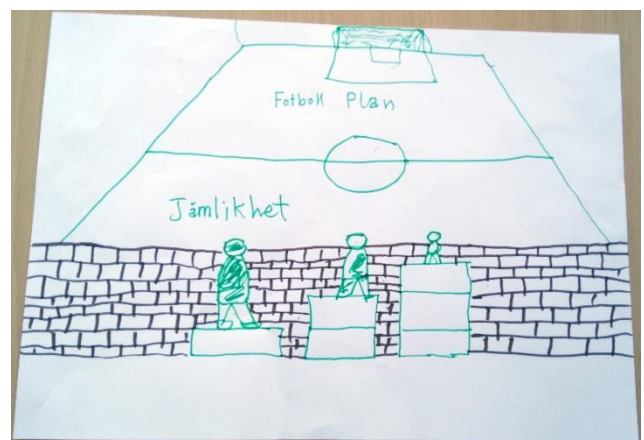
Det som framkommer i påverkansrådet samlas kontinuerligt upp. Diskussioner i påverkansrådet om vad man skulle vilja säga till politikerna plockades till exempel in i en debattartikel som Rädda Barnen skrev i samband med Socialdemokraternas kongress i april.

I sommar kommer ungdomar från påverkansrådet att delta i två av Rädda Barnens seminarier i Almedalen för att föra fram sina ståndpunkter till beslutsfattare, samt svara på frågor utifrån sina erfarenheter och expertis. Mer information om tid och plats kommer i nästa månadsbrev.

Senare i höst presenterar projektet "Lyssna på mig!" en rapport där röster från Stödlinjen och påverkansrådet kommer att lyftas fram för att visa hur situationen ser ut för barn och unga som flytt till Sverige. I anslutning till lanseringen av rapporten kommer en hearing att hållas där påverkansrådet möter beslutsfattare.

Rådet kommer också ges möjligheter att ge input till SKL:s arbete för att förbättra vardagen för barn och unga som flytt ensamma till Sverige genom innovationsplattformen Förnyelseelabbet.

Påverkansrådet har dessutom gjort tydligt att de är öppna för andra förfrågningar att delta på arenor där de har möjlighet att höja sina röster och bli lyssnade på. Sådana förfrågningar kan ställas till Josefin Åström som arbetar med påverkansrådet på josefin.astrom@rb.se.

Ungdomarna i påverkansrådet ritade hur en perfekt värld skulle se ut. Här är en av bilderna.

Stödlinjen i media

Stödlinjen har uppmärksammats i media vid ett par tillfällen de senaste månaderna. Framförallt sökte och fick vi uppmärksamhet i samband med att psykisk ohälsa, självmord och självmordsförsök bland unga afghaner belystes i både riksmidier och lokalpress i början på februari. Först och främst ville vi nå ut snabbt till unga som mådde dåligt när vänner och andra unga i deras närhet gjort försök eller fullbordat självmord. En av våra samtalsstödare intervjuades i Sveriges Radio på dari och berättade om att vi erbjuder samtalsstöd på dari och pashto. Vi såg en direkt effekt att samtalen till Stödlinjen ökade.

Vi delade också information om oss i sociala medier, framför allt Facebook, och fick hjälp både av andra organisationer och av många privatpersoner att dela vidare informationen om vårt telefonnummer i grupper där många unga asylsökande finns. Vidare spreds vårt nummer i två filmer om självmordsprevention som Barnombudsmannen tog fram.

Normalt kommer en handfull samtal om dagen till Stödlinjen, men på tisdagen den 7 februari, efter att två självmord och flera självmordsförsök rapporterats om på nyheterna de senaste dagarna, kom 45 samtal. Det ökade trycket uppmärksammades i ett pressmeddelande från Rädda Barnen med titeln "Allt fler ringer stödlinje för flyktingbarn". Ett 30-tal medier plockade upp nyheten, däribland Aftonbladet, Göteborgsposten och Sydsvenskan.

I mitten på mars syntes vi åter i media, i samband med att vi utökade antalet språk vi svarar på med somaliska och tigrinja. Då blev vår verksamhetsledare intervjuad av Sveriges Radio för ett inlägg som översattes och sändes i somalisk radio.

"Lyssna på mig!" drivs av Rädda Barnen i samverkan med Ensamkommandes Förbund. Projektet startade i december 2016, pågår i tre år och finansieras av Allmänna Arvsfonden.

Projektsamordnare Sandra Akiwumi-Lundstedt nås på sandra.akiwumi-lundstedt@rb.se

Verksamhetsledare för Stödlinjen, Eva Harnesk nås på eva.harnesk@rb.se

Ansvarig för påverkansrådet, Josefin Åström nås på josefin.astrom@rb.se

Vi vill nå fler – hjälp oss sprida ordet!

Vi tror att det finns ännu fler barn, unga och föräldrar som har behov av samtalsstöd på sitt modersmål än dem som ringer till oss idag. Vi vill särskilt nå ut ännu mer till familjehemsplacerade barn och unga, samt till nyanlända familjer. Kan du hjälpa oss att sprida information om oss?

På Stödlinjens hemsida www.raddabarnen.se/helpline finns en länk till att beställa affischer och minifolder med information om oss på de språk vi svarar på. Du är också välkommen att ringa till Stödlinjen för att få infomaterial skickat till dig kostnadsfritt.

Minifolder om Stödlinjen, se beställningsinfo på hemsidan.

Rädda Barnens Stödlinje riktar sig till barn, unga och föräldrar som flytt till Sverige.

Linjen nås på **0200-77 88 20 alla dagar i veckan kl 15-18**. Stödlinjen erbjuder anonymt och kostnadsfritt samtalsstöd på arabiska, dari, pashto, somaliska, tigrinja, svenska o engelska.

Ett vanligt samtal kan handla om allt från hur boende, skolgång och hälsovård fungerar i Sverige till att ge samtalsstöd vid svåra känslor som saknad, sorg, ovisshet och oro.

Även föräldrar och personal på till exempel skolor och asylboenden kan ringa till Stödlinjen för att få råd och stöd. Läs gärna mer på:

www.raddabarnen.se/helpline